

MÜFETTİŞLER

K İ Ő İ L E R

Kadın
Erkek
Müşteri
Tellâl

Bir oturma odası. Mutfağa açılan bir kapı. Dışarı ile bağlantı kuran başka bir kapı. Geniş bir pencere. Pencerenin perdesi kapalıdır. Somye. Büfe. Orta masası. İskemleler, koltuklar.

Perde açıldığında Adam, ortada, ev kılığı ile dikilmiş durmaktadır. Dikkatle çevresini dinlediği, yüzünden okunur. Ürkek bakışlarla sağa, sola, arkaya bakar. Sonra ayaklarının ucuna basarak pencereye yaklaşır, orada gözlerini kapayıp bir süre durur, sonra geriye bakar ve kesin karara varmış insanların cesareti ile perdenin yanı-

na gider, kendini geride tutarak dışarı bakar, gözlerini kapar, yeniden bakar. Bu sefer kurnaz kurnaz gülümser. Birden başını geriye çevirir, bir ayak sesi duymuştur, dikkatle dinler ve odanın ortasında koşmağa başlar, saklanacak bir yer aramaktadır. Bula bula, ortadaki masanın altını bulur, oraya girer, soluk soluğadır, yüzü seyirciye dönüktür. Kapı açılır, kadın girer. Elinde bir tepsi vardır, tepsinin içinde taze sebzeler ve bir bıçak. Kadın merakla iki yana bakar, Adam'ı göremediği için telaşlanmıştır. Yüzünde hem korku, hem kızgınlık okunur. Hızla masaya gidip tepsiyi bırakır, gene dört bir yana bakar.

KADIN — (Soğukkanlı fakat sert.) Neredesin? (Çevresini dinler, sesini yükseltir.) Neredesin? (Sessizlik.) Gördüm, gördüm, saklanma! (Görmemiştir oysa. Gülümsemeğe çalır, sesinde sevecenlik vardır.) Çıksana! (Küçük bir çocuğa ninni söyler gibi) Çık ortaya, çık, çık...

Adam emekleyerek masanın altından çıkar.

KADIN — (Çok sert.) Kalk ayağa! (Adam ayağa kalkar.)

ADAM — (Korku içindedir, kendini başlatmak ister gibi masanın altını gösterir.) Ben şuradaydım... Şurada, masanın altında.

KADIN — (Odayı dikkatle inceler.) Masanın altındaydın ya... Gördüm seni.

ADAM — (Merakla) Gördün mü? Girer girmez mi gördün?

KADIN — Girdikten biraz sonra. Çok sonra değil. (Kapıdan yana işaret eder.) Şuraya geldim, baktım ki ortada yoksun, «Ah bu gene saklanmıştı» dedim kendi kendime...

ADAM — (Gülümsemeğe çalışarak) Der demez de gördün, öyle mi?

KADIN — (Gözlerini açarak bağırır.) Pencereden bakmışsın sen.

ADAM — (Korku ile kekeler.) Hayır, bakmadım.

KADIN — (Yumuşar.) Bakmışsın bakmışsın...

ADAM — Bakmadım.

KADIN — (Somyeyi gösterir.) Git, otur oraya.

ADAM — (Gidip somyeye oturur.) Oturdum işte.

KADIN — (Tatlılıkla) Gazetelerini al eline!

ADAM — (Yerden gazeteleri alır.) Aldım.

KADIN — Başla okumağa!

Adam okumağa başlar. Kadın sevecenlikle onu gözler.

ADAM — (Gazeteyi yere atar, yerde daha başka gazeteler de vardır, göğüs geçirir, Kadın'a bakar. İki eliyle arkasına, somyeye dayanarak doğrulur. Hareketlerinde dikkatli olduğu ve hareket ederken korktuğu anlaşılır. Ayaklarını yere sarkıtır. Başı önde, oturur. Sonra gene Kadın'a bakar.) Sen ne yapıyorsun?

KADIN — (İşiyile meşgul, ama aklı Adam'da.) Sebze ayıklıyorum. (Adam'ın yüzüne bakmadan konuşur.) Ne havadisler var gazetelerde?

ADAM — (Canı sıkın ve sinirlidir şimdi.) Bir şey yok.

KADIN — Okudun mu?

ADAM — Neyi?

KADIN — Gazeteleri.

ADAM — Ne demek?

KADIN — Okudun da mı söylüyorsun diyorum.

ADAM — (Suçlu.) Okudum elbet. Bana inanmıyor musun?

KADIN — Ne okudun?

ADAM — Gazeteyi işte.

KADIN — (Elinden bıçağı bırakır, sebze süprüntülerini toplayıp tepsiye atar.) Bir şey yok dedin de.

ADAM — Bir şey yok.

KADIN — (Bıçağı gene alır ve şarkı söyler gibi ama hiç bir şarkının melodisine uymadan) Bir - şey - yok - sa... Ne - o - ku - dun?

ADAM — Anlamadım.

KADIN — (Bıçağı ve şarkıyı bırakır, sol elinin başparmağını ağzına götürür.) Uf, elimi kestim.

ADAM — Neyi kestin?

KADIN — Elimi.

ADAM — Niçin kesiyorsun elini?

KADIN — Ben kesmek istemiordum, bıçak kesti.

ADAM — Darılma ama sevgilim, dikkat etmemişsindir de ondan. Ben de dikkat etmediğim için, bak, yüreğim sıkılıyor. Parmağına da dikkat etmeli insan, yüreğine de. Öyle değil mi? Bıçaklara ve insanlara.

KADIN — Dün de aynı yeri kesmiştim.

ADAM — Bıçak demek istiyorsun.

KADIN — Evet.

ADAM — Dün mü?

KADIN — Dün.

ADAM — Dün ortalık çok kalabalıktı. (Yerinden kalkar, pencereye kadar gider, fakat oraya geldiği zaman korku ile arkasına bakar, sonra gene pencereye bakar, pencereye yaklaşmamağa dikkat eder, telaşla geri döner, eski yerine oturur, ayaklarını sallar.) Şimdi de aynı yeri mi kestin?

KADIN — (Şarkı ile) E - veet ay - nı - ye - ri...

ADAM — İnanılacak şey değil.

KADIN — Neden? (Parmacağına bakar.) Kan çıkmadı.

ADAM — Emdin de ondan, değil mi?

KADIN — Emmedim, ama belki de on-
dandır.

ADAM — Belki de ondan değildir. (*Ayağı
ile yerdeki gazetelere vurur.*) Sudan şeyler
hep.

KADIN — (*Başını çevirir, Adam'a seve-
cenlikle ve başını yan eğerek bakar.*) Demek
elimi kesmemi sudan bir şey sayıyorsun, öy-
le mi sevgilim?

ADAM — Onu demiyorum.

KADIN — (*Adam'a neşe vermek istiyeye-
rek*) Ge - ne ak - lın baş - ka ye - re git - ti...
(*Kalkar, üstünü silkeler.*) Neyi diyorsun sen?

ADAM — Gazeteleri söylüyordum.

KADIN — Ne olmuş gazetelere?

ADAM — Havadisler canım... Demin ha-
vadisleri sormuyor muydun?

KADIN — Evet..

ADAM — Sudan şeyler hep. Ölümler, do-
ğumlar, evlenmeler, kazalar... Her gün aynı.
Bıktım artık. (*Derin bir soluk verir.*)

KADIN — Kaç ölü var?

ADAM — Saymıştım, ama unuttum. Bu-
günlerde belleğim zayıfladı. Ölümle doğum-
larla karıştırıyorum. Eskiden hiç olmazdı, bi-
liyorsun. Olur muydu, söylesene!

KADIN — Bak, bu hiç hoşuma gitmedi.
Belleğin zayıflarsa ne yaparız? Yeni bir ya-
şama hazırlanıyoruz. Geçmiş unutursak na-
sıl başarırız bunu? Hadi bakayım, topla bel-
leğini: Doğum mu çok, ölüm mü?

ADAM — Dün doğum çoktu, bugün ölüm
çok.

KADIN — Aferin!

ADAM — Sen de biliyor muydun?

KADIN — Hayır.

ADAM — Nerden anladın öyleyse bildi-
ğimi?

KADIN — (*Adam'ın yanına gelir, diz çö-
ker, Adam'ın dizlerine sarılır.*) Sana güveni-
yorum sevgilim. Beni hiç aldatmadığımı bili-
yorum. (*Ağlamağa başlar.*) Ama eğer bir gün
aldatırsan... (*Hıçkırıklardan sözünü tamam-
layamaz.*)

ADAM — (*Ayağa kalkar.*) Aldatmak bir
suçtur. Bense hiç suç işlemedim sevgilim. Yat-
sımazsın bunu sanırım. (*Perdeleri kapalı du-
ran pencereye bakar.*) Yoksa suçlamak mı ni-
yetin?

KADIN — (*Ağlaması durmuştur.*) Ha-
yır, hiç suç işlemedim. Biz yeni evimize suç-
suz olarak, tertemiz gideceğiz.

ADAM — (*Boşluğa bakarak*) Ama bili-
yorum, müfettişler herşeyi duyar, herşeyi
gözler, herşeyi izler ve sonunda yargırlar in-
sanı. Yeni evimize yalnız başımıza gidebile-
cek miyiz?

KADIN — (*Ayağa kalkar.*) Yoruyorsun
kendini sevgilim. Heyecanlanma, sakın ol!
Bak daha son krizin üzerinden beş gün geç-
ti. Otur gene, uzan istersen.

ADAM — (*Geniş adımlarla odayı arşın-
lar, karşı yanda birden geri döner.*) Otuz yıl,

tam otuz yıl, yirmi yaşından elli yaşına kadar kâğıtların arasında yaşadım çitir çitir. Koca koca defterlerle sarardım soldum, kayıtlar düştüm, girişler çıkışlar arasında bağlantı kurdum ve hiç aksamadım. Ama kuduz bir köpek gibi de kovalandım.

KADIN — Hadi otur gene, ben de masaya geçip işimi yapayım. Gazeteleri anlat bana, ölümleri anlat, kazaları anlat... Hadi şekerim hadi!

(Adam yerinden kıpırdamaz. Kadının gidip masaya oturur, işine koyulur.)

ADAM — Benim itiraf edecek hiç bir suçum yok. *(Kadın'ın arkasından yaklaşır, saçlarını tutup koparır gibi çeker.)* Öyle değil mi?

KADIN — *(Saçlarının çekilmseinden duyduğu acı ile bağırır.)* Bırak saçlarımı, bırak! *(Adam bırakır.)* Şimdi söyle!

ADAM — Öyle değil mi?

KADIN — Öyle elbet.

ADAM — Peki, müfettişler niçin peşimi bırakmıyor? Demek suçsuz olmak da yetmiyor, emekli olmak da yetmiyor. Ölünceye değin müfettişlerin soluğunu duyacaksın ensende. Titriyeceksin, üşüyeceksin, ürpereceksin, çenelerin birbirine vuracak. Ama sinirlenmeyeceksin, sarsılmayacaksın. Müfettişlerle birarada yaşamayı öğreneceksin.

KADIN — Yahut müşterilerle. Unutma ki müşteriler de var. Biz bu evi satıp yeni bir ev alacağız deniz kıyısında. Değil mi sevgilim?

ADAM — *(Neşeli.)* Evet, ama yıllardan beri müşterilerle ilişkimiz bir türlü sona ermiyor. Ben nerden bilirim hangisi müfettiş, hangisi müşteri?

KADIN — Müşteriler de, tellâlar da burada kalacak, merak etme.

ADAM — *(Gidip yerine oturur, artık deminki adam değildir.)* Ya onlar da bizimle gelmeğe kalkarlarsa sevgilim?

KADIN — Ama nasıl olur? Onlara yeni evimizi de satamayız ki...

ADAM — Demek onları burada bırakacağız.

KADIN — Burada bırakacağız.

ADAM — *(Neşe ile ellerini uğuşturur.)* Burada bırakacağız... Kendi başlarına kalacaklar. Ne güzel! Evimizi onlara satınca bağlanacaklar buraya, arkamızdan baka kalacaklar. Ne güzel!

(Kadın yerinden fırlar.)

ADAM — Bir şey yapmadım sevgilim. *(Korku içindedir.)*

KADIN — Korkma!

ADAM — Sevgilim niçin birden fırladın öyle?

KADIN — Pencereden bakmak için sevgilim.

ADAM — (*Sırıtır.*) Pencereden bakmak için ha?

KADIN — (*Eliyle sus işareti yaparak*) Yavaş!

ADAM — (*Fısıltı ile*) Sahi mi?

KADIN — (*Kurnaz kurnaz*) Bakalım mı? (*Sevinçten ve heyecandan yumruklarını birbirine vurarak güler.*) Hadi, hadi, ha? Ne dersin? Bakalım mı?

ADAM — (*Yerinden kalkar.*) Ben seni aldattım sevgilim.

KADIN — (*Gülmesi durur.*) Ne zaman?

ADAM — Az önce.

KADIN — Nerede?

ADAM — Burada.

KADIN — (*Ölüyormuş gibi*) Sahi mi söylüyorsun sevgilim... Bütün geleceğimizi mahvettin ha? Ne yaptın benden habersiz, çabuk söyle!

ADAM — Demin sen sebze ayıklarken pencerenin yanına kadar gittim.

KADIN — (*Bir iki adım geriler. Korku ile*) Baktın mı pencereden?

ADAM — Yemin ederim, hayır.

KADIN — (*Derin bir soluk verir.*) Şükürler olsun Tanrım!

ADAM — Can sıkıntısından oraya kadar yürüdüm, birden baktım ki pencerenin yanına gelmişim. (*Tarif ettiği yere gider, durur,*

elini ağzına götürür.) Ödüm koptu. Hemen döndüm geri.

KADIN — Ne vakit oldu bu dedin?

ADAM — Onu kesin olarak söyleyemiyeciğim, belki demin, belki de sen gelmezden az önce.

KADIN — Ya görselerdi seni...

ADAM — Görmediler.

KADIN — (*Başını Adam'ın göğsüne dayar.*) Orada mıydılar?

ADAM — Evet.

KADIN — (*Başını çeker.*) Bahçe duvarının dibinde?

ADAM — Duvarın ucunda.

KADIN — (*Heyecandan kıs kıs güler.*) Dolaşıyorlar mıydı, duruyorlar mıydı?

ADAM — (*Mutlu*) Duruyorlardı, duruyorlardı ama ben bakmadım ki sevgilim.

KADIN — Elbet bakmadın. (*Adam'ın yüzüne uzun uzun bakar.*) Duruyorlardı demek.

ADAM — Baksaydım dolaşmağa başlardı.

KADIN — Ya da dururlardı.

(*Bir an sessizlik.*)

ADAM — (*Yalvarır.*) Ne olur, bakalım, hadi.

KADIN — Şimdi de bakarsak bugün ikinci kez bakmış olacağız, değil mi?

ADAM — Kahvaltıdan önce bakmıştık. Evet, bu ikinci oluyor.

KADIN — Ama daha bakmadık ki...

ADAM — Bakmadık elbet. Bilmez miyim?

KADIN — Ama öğleye kadar bakmak yok artık.

ADAM — Yok.

KADIN — Bakalım diye tutturmayacak-sın öğleye kadar.

ADAM — (*Sevinç içinde*) Tutturmayacağım.

KADIN — Yemin et.

ADAM — Yemin ederim.

KADIN — (*Pencereye doğru gider, pencerenin sağ yanında durur, oradan adam'ı çağırır.*) Gel gel, şuraya gel! (*Pencerenin öteki yanını işaret eder.*)

ADAM — (*Ayaklarının ucuna basarak pencereye yaklaşır, Kadın'ın gösterdiği yerde durur.*) Ama öğleden sonra bir daha bakarız, değil mi?

(*Kadın parmağı ile sus işareti, gözleri ve başı ile de olur işareti yapar.*)

ADAM — (*Elini perdeye uzatır.*) Açayım mı hafifce?

KADIN — (*Telâsla*) Yo yo yo, olmaz. Sen dur! (*Adam sevinçten ellerini uçuşturur.*)

Kadın, kendini göstermemeğe dikkat ederek perdenin aralığından

dışarı bakar ve bakar bakmaz bir çocuk gibi sevinerek ve utanarak bırakır perdeyi.

ADAM — (*Memnun*) Ben demedim mi? Ordalar.

KADIN — Heyecandan bayılacağım.

ADAM — Tut kendini. Sen evsahibisin, müşteriye heyecanını belli etmemelisin.

KADIN — Evi çok beğendiler demek ki.

ADAM — Ayrılmıyorlar kapıdan, bakšana.

KADIN — Ayrılmıyorlar. Gece gündüz.

ADAM — Gece gündüz.

KADIN — Bugün kaç gün oldu?

ADAM — Şimdi sıra bende.

KADIN — (*Ciddi.*) Ne sırası?

ADAM — Ne sırası olacak, bakma sırası.

KADIN — Ben sana ne sordum sevgilim?

ADAM — Ne sordun sevgilim?

KADIN — Belleğini topla rica ederim, bu unutkanlıkla mutlu olamayız biz. Bugün kaç gün oldu diye sordum.

ADAM — Ben kriz geçireli mi?

KADIN — Hayır, bu müşteri ile bu telâl kapıda bekleyeli?

ADAM — Bundan önceki müşteri ile bundan önceki tellâl on gün beklemişlerdi. Onlardan öncekiler de...

KADIN — Saçmalama, onları ben de biliyorum. Sana sorduğum bunlar, (*pencereyi*

gösterir) sonuncular. Kaç gün oldu bunlar bekleyeli?

ADAM — Ah ne güçmüş yaşamak!

KADIN — Yavaş konuş. Neden güç olacakmış?

ADAM — (*Alçak sesle.*) İnsanın belleği zayıfladıktan sonra demek istiyorum.

KADIN — İyi düşün de bul.

ADAM — (*Bağırır.*) Buldum. Dokuz gün oldu.

KADIN — (*Sert adımlarla gidip masaya oturur.*) Vermiyorum.

ADAM — İzin mi vermiyorsun?

KADIN — (*Bıçağı alır eline.*) Ne izni?

ADAM — Benim de bakmama... demek istiyorum.

KADIN — Evi vermiyorum, evi. Satmıyorum evimi bunlara.

ADAM — (*Kadın'ın yanına gelir.*) Verme sevgilim, vermiyelim, ama müsaade et de bir de ben bakayım.

KADIN — (*Ayıkladığı sebzeleri doğramağa başlar.*) Beklesinler daha. Öyle hemen verilir mi ev? Nerde bu bolluk! Ben yirmi otuz gün bekleyenlere vermedim de, dokuz günlük müşterilere mi satacağım? Daha hiç bir şey anlatmadım onlara.

ADAM — (*Umutsuz yerine döner, oturur.*) Göğsüm sıkışıyor. Neyi anlatacaktın?

KADIN — Göğsün mü sıkışıyor? Dur ilâcını getireyim. (*Kalkar, mutfağa giderken*) Bu evde geçirdiğimiz yılları. (*Çıkar.*)

ADAM — (*Sık sık soluk alır verir, eliyle göğsünü tutar. Biraz sakinleşmiştir. Pencereye bakar. Kadın yokken dışarı bakmak düşüncesi geçer aklından.*) Bulamadım mı?

KADIN — (*Dışardan*) Nereye koydun?

ADAM — Dur, ben geleyim. (*Kalkmağa davranır.*)

KADIN — (*Dışardan*) Gelme gelme, buldum. (*İçeri girer, elinde bir şişe, bir de kaşık vardır.*) Bu şişeyi kim götürdü mutfağa? (*Kaşığa şuruptan koyar.*) İç bakayım! (*Adam içer.*) Afiyet olsun!

(*Kadın ilâç şişesini büfeye koyar.*)

ADAM — (*Somyeye uzanır.*) Bir yerde bir kadın ikiz doğurmuş. Çocukların biri beyaz, biri kara çıkmış.

KADIN — (*Tepsiyi kaldırır, mutfağa yolanır.*) Nerde?

ADAM — Unuttum nerde olduğunu.

KADIN — (*Durur.*) Demin niçin söylemedin?

ADAM — Demin göğsüm sıkışıyordu, ondan.

KADIN — Geçti mi biraz?

ADAM — Geçiyor.

KADIN — Kadın ölmüş mü?

ADAM — Hangi kadın?

KADIN — İkiz doğuran.

ADAM — Yazmıyor gazete.

Kadın mutfağa gider, içerde türkü söylediği duyulur. Az sonra gelir.

KADIN — Kocası kara mıymış?

ADAM — Kimin?

KADIN — İkiz doğuran kadının.

ADAM — Onu da yazmıyor gazete. Belki de beyazdı.

KADIN — Beyaz adamın kara çocuğu olur mu?

ADAM — Karadır öyleyse.

KADIN — (*Düşünür.*) Karaysa, kara adamın beyaz çocuğu olur mu?

ADAM — Ver şu gazeteleri de bir daha okuyayım.

KADIN — (*Gazeteleri yerden alır, Adam'a verir.*) Sen de hiç bir şeyi tam tamına okumazsın. İçerde iş yapıyordum, yarıda bıraktım bu yüzden.

ADAM — (*İki elini dua eder gibi birleştirir, Kadın'a bakar.*) Ben de bakayım, ne olursun! Göğsüm sıkışıyor.

KADIN — (*Düşünür.*) Ya görürlerse baktığımı?

ADAM — Öyle deme, iyi insanlar bunlar. Değil mi?

KADIN — Daha bilmiyoruz. Başta hepsi iyi görünüyor. Eve geliyorlar, geziyorlar, beğendik diyorlar, sonra beş on gün kapıda bekleyip ortadan siliniyorlar.

ADAM — Ama biz de gereken ilgiyi göstermiyoruz onlara.

KADIN — (*Sinirli.*) Böyle konuşma rica ederim. Elimizden gelen her şeyi yapmıyor muyuz? Her kolaylığı göstermiyor muyuz? Bundan önceki tellâlin bekâr olduğunu neden sakladılar? Elbet bir bildikleri vardı da ondan.

ADAM — Parmağında yüzük vardı.

KADIN — Mahsus yüzük takıyordu. Bizi kandırmak için.

ADAM — (*Korku ile*) Şimdi bu kapıda-kiler kendiliklerinden gelmeğe kalkarlarsa ne yaparız?

KADIN — Onlar da bunu düşünüyorlar, biliyorum. Ama hemen gevsemeyelim biz, beklesinler daha.

ADAM — Beklesinler, buna bir şey dediğim yok. Ama ben de bakayım, ne olur!

KADIN — Peki, bak ama baktıktan sonra telâşa kapılmak, sinirlenmek yok.

ADAM — (*Yerinden fırlar, pencerenin yanına gelir, çok heyecanlı olduğu bellidir.*) Bakıyorum demek. (*Pencerenin yanına gelir, dikkatle perdenin arasından bakar, kapamaz perdeyi.*) Ordalar... Konuşuyorlar... Biri duvara oturdu... Yorulmuş zavallı... Tellâl mı o, yoksa müşteri mi? Arkadan belli olmuyor.

KADIN — Dur bakayım, bakayım... (*Yavaşça perdeyi aralar.*) Oturan mı demek istiyorsun?

ADAM — Evet.

KADIN — Ayol müşteri o.

ADAM — Tamam tamam, müşteri. İkişi de birbirine benziyor da...

KADIN — Çok benziyorlar. İkiz gibi.

ADAM — İkiz gibi.

KADIN — Kılıkları da aynı.

ADAM — Kılıkları da aynı.

(İkişi birden perdeyi kaparlar, birbirlerine bakarlar. Kadın bir karar vermek üzeredir. Adam ise korku içinde onun vereceği kararı bekler.)

ADAM — Ne yapmağı düşünüyorsun?

KADIN — İçeri davet edeceğim.

ADAM — *(Ağlar gibi)* Ama daha anlamadık ki bunların nasıl insanlar olduğunu?

KADIN — Tellâlden bana ne, müşteri iyi olsun, yeter.

ADAM — Hakkın var, ikisinin de iyi olması beklenemez. Nerde o talih bizde. Ama bu müşterinin iyi bir adam olduğunu biliyor musun?

KADIN — Dokuz gündür bekliyor kapıda.

ADAM — Evet, beklemesine bekliyor, ama gene de belli olmaz. Belki ahlâksızın biridir. Evi satın aldıktan sonra çıkar foyası. Ne bileyim, o da tutar başkasına satar, ya da yıkar, yerine başka bir ev yapar. Kiraya verir bakarsın. İyi düşün sevgilim! Bunları ince-

lemeden, tam bir inanca varmadan hop diye veremeyiz evi. Burada bunca anımız var. Ben varım. İyi düşün! Beni de düşünmek zorundasın.

KADIN — Niçin böyle söylüyorsun kuzum, demin iyi adamlar diyen sen değil miydin?

ADAM — Ben onu başka şey düşünerek söyledim.

KADIN — Ne düşünerek söyledin? Herşeyi açıkla, dök ortaya, ben de bileyim.

ADAM — *(Düşündüğünü saklamağa çalışarak)* Sen pencereden bakarken, onlar sana bakıyorlardı. Bunu söyledim ben.

KADIN — Ha, o başka. Bunlardan önceki müşteri de hiç bakmıyordu pencerelere, değil mi?

ADAM — *(Sevinçle)* Bakmıyordu ya.

KADIN — Peki, onu getiren tellâl mı daha iyi idi, bu tellâl mı daha iyi?

ADAM — Bilinemez ki... Kolay anlaşılmaz.

KADIN — *(Bir iskemleye çöker.)* Hiç bir şey anlaşılıyor kolay kolay. Ne yapacağım ben şimdi? Oysa deniz kıyısındaki evi alıp bir an önce yeni yaşamımıza başlamak istiyorum. Önünde yemyeşil bir bahçe var evin, ta deniz kıyısına kadar uzanıyor... Kıyıda büyük büyük taşlar var, taşların arası mağaralar gibi oyuk oyuk... Dalgalar girip çıkıyor bu oyuklara. Evden yirmi metre var yok kıyıya... Biliyorsun, seninle kırk yıl de-

niz kıyası özlemi çektik. Öyle oldu ki, deniz kıyasına bir varabilsek değişecek herşey, bütün işlerimiz yoluna girecek, mutluluğa kavuşacağız. Bunca yıldır aradığımız mutluluğa. Ben dayanıklı bir insanım sevgilim, dayanıklı ve umutlu. Talihsizlikler, felâketler yıldırılmaz beni. Bunca yıl bekledim, biliyorsun. Artık hiç bir engel kalmadı mutlu olmamıza. Öyle değil mi? *(Başını kaldır, göz yaşları içinde Adam'a bakar.)*

ADAM — *(Kadın'ın arkasında durur, ellerini onun omuzlarına koyar. Kadın da onun ellerini tutar.)* Ben de anlıyorum, bir şey kalmadı şunun şurasında. Bizim bugüne değin yaşadığımız bir başlangıçtı sadece. Sabırla bekledik. Şimdi bu bekleyişin yemişi oldu artık. Elimizi uzatıp koparacağız, o kadar.

KADIN — O kadar.

ADAM — Ve dalgalar kayaların arasına sokulacak... Yirmi metre ötedeki kayaların.. sadece yirmi metre. Nedir ki yirmi metre? Bir koşuverdik mi, oldu bitti demektir. Ondan sonra tam bir yalnızlık artık. *(Gözlerini kapar.)* Tanrım, tam bir yalnızlık.

KADIN — *(Adam'a bakar.)* Benimle değil misin sevgilim?

ADAM — Evet sevgilim.

KADIN — Benimleyken yalnızlığını bozan bir şey var mı?

ADAM — Yok sevgilim, yok.

KADIN — Benimle mutlu değil misin?

ADAM — Mutluyum, evet, mutlu.

KADIN — *(Söylediklerine hem inanarak, hem de telkin etmeğe çalışarak)* Hep mutlu olduk biz. *(Dalar.)* İnsanların arasına katıldık. *(Susar. Adam dinler görünür ama dalmıştır.)* Trenlere binerdik, kalabalık trenlere. Parklara giderdik, yanımızdaki bir ağacın altında çocuklu bir aile, salıncak kurmuşlar. *(Adam mahzunlaştıkça mahzunlaşır.)* Tiyatroyu ne çok severdik! Aralarda çıkıp bir şeyler içerdik. *(Canlanır.)* At yarışlarına götürürdün beni. Hani bir gün, tuttuğun at birinci gelsin diye bağırdığın öndeki adamın üstüne çıkmıştın. *(Gülmeğe başlar. Adam gülümser.)* Ne pis boğazdın ama, sokakta ne görsen alırdın yiyecek. Sonra kırlarda, bahçelerde dolaşırken gül yapraklarını avucunun içinde patlatırdın, ödümü koparırdın benim.

ADAM — *(Tırnaklarını yemeğe başlar.)* Dişimi sıkıyordum, bir şey belli etmiyordum. Ama çevremdeki halka daralıyordu gitgide.

KADIN — Hatırlıyor musun? Bir gün, sıcak, çok sıcak bir gün sokaklarda koşmuştuk.

ADAM — Evet, yalınmayak.

KADIN — Yalınmayak değildik sevgilim, iyi düşün! Elimizde ipler vardı.

ADAM — İpler vardı benim elimde, kendimi asmak istemiştin.

KADIN — Bırak o anıları şimdi. Herşey yeniden başlıyor, herşey.

(Kapının zili çalınır.)

KADIN — (Dikilir.) Kapı.

ADAM — (Telâşlı ve korku içinde.) Geldiler.

KADIN — Kimler?

ADAM — Ben saklanayım mı?

KADIN — Hayır, niçin saklanacakmışım? Müşteri ile tellâldır.

ADAM — (Tedirgin.) Biz çağırmadan mı geliyorlar?

KADIN — Dayanamadılar demek. Bir an önce girmek istiyorlar içeri.

ADAM — (Odanın ortasında dört döner.) Nereye, nereye saklanayım?

KADIN — (Yerinden fırlar, Adam'ın arkası sıra koşar.) Otur, rica ederim sevgilim, kaçma. Kaçacak bir şey yok ortada.

ADAM — Nasıl yok...

KADIN — (Kollarından tutar Adam'ı.) Başlama gene. Hepsi kuruntu seninkinin. Sakin ol! Kapıdakiler diyorum sana, yemin ederim ki kapıdakiler. Dur biraz... (Pencereye koşar, perdenin arasından dışarı bakar, sonra sevinçle döner.) Tamam, onlar. Duvarın dibinde kimse yok. Demek kapıya geldiler.

ADAM — Kapıya dayandılar sonunda, anlamıyor musun? Ben kaçtıkça arkamı bırakmıyorlar, kovalıyorlar beni. Rica ederim, yalvarırım, ya kapıyı açma, ya da saklanacak bir yer göster bana. (Odanın ortasında dört döner.) Geliyorlar, geliyorlar.

KADIN — Çırpınma sevgilim, hastasın, fena olacaksın.

ADAM — (Somyenin altına girmeğe kalkar.) Ben burda hiç sesimi çıkarmadan dururum.

KADIN — (Koşup gelir, Adam'ı ceketinden tutar, çeker.) Olmaz, olmaz. (Adam'la yerde yanyana otururlar.) Bana güvenmiyor musun? Korkacak bir şey yok diyorum sana.

ADAM — Açacak mısın kapıyı?

KADIN — (Bütün yumuşaklığı ile) Açaçağım sevgilim. Biz kapıyı açmadıkça kurtulamayacağız bu kuruntudan. Topla kendini! Hadi, yalvarıyorum sana. Sakin ol! (Adam'ın kollarını okşar.) Gelecekler, konuşacağız, rahatlayacağız. Bak görürsün. Uslu dur şekerim. (Kapı çalınır.) Git yat oraya! (Kadın üstünü düzelterek ve Adam'a bakarak kapıyı açmağa gider.)

(Adam yalnız kalınca bir süre hareketsiz durur. Sonra çevresine bakar. Hâlâ saklanacak bir yer arıyor gibidir. Bir yandan da dışarıyı dinler, ayak seslerini duyunca somyeye gider, yatar.)

KADIN — (Kapı açılır. Önden Kadın girer. Güler yüzlüdür.) Buyurun, buyurun!

(Birbirlerine benzeyen, kılıkları aynı iki adım içeri girer. Şapkala-

rı ellerindedir. Başları ile odayı selâmlarlar.)

KADIN — (Adam'a) Bak sevgilim, evimizi satın almak isteyen beyefendi ile komisyoncu bey. (Adam doğrulur, gözlerini dikmiş, yeni gelenlere bakmaktadır.)

KADIN — Buyurun, şöyle oturun!

(Yeni gelenler ayakta bir süre Adam'a bakarlar.)

KADIN — Rica ederim, ayakta kalmayın. (Adam'ı gösterir.) Bir süredir hasta da, dinleniyor. Göğsünde bir sıkıntısı var, arada bir artıyor. Telâşlandırıyor o zaman bizi. Doktor diyor ki... Siz şöyle buyurun! (Müşteriye bir iskemle gösterir. Müşteri, gözleri Adam'da ağır ağır oturur.) Siz de şöyle buyurun! (Tellâl, gözleri Adam'da, ağır ağır oturur.) Doktor diyor ki... Bir şeyi yok belki diyor, ama belli de olmaz diyor, dinlensin diyor, boyuna dinlensin. Hiç korkmasın dinlenmekten. Ama evi satılığa çıkardığımız için bir türlü dinlenemiyoruz. O yüzden doktora söylemedik evi satacağımızı. Oysa deniz kıyısına gidin diyen de doktor. Ne tuhaf değil mi? (Gülümser.) Siz nerden duydunuz evi satacağımızı?

TELLÂL — (Gözleri Adam'da.) Biz mi?

KADIN — Evet. Gazetede mi okudunuz?

TELLÂL — (Konuşmağa daldıkça kimi

zaman gözlerini Adam'dan ayırır, ama hemen sonra gene bakmağa başlar.) Gazetede okuduk.

KADIN — Ne tuhaf! Oysa biz gazeteye ilân vermedikti. Belki başkası vermiştir. Evi satmak istediğimizi bilen biri. Olur ya! Ben artık hiç bir şeye şaşmıyorum bu dünyada. Demin sizi bahçe duvarının dibinde görünce, (Adam'ı gösterir.) müşteri geldi dedim.

TELLÂL — Demin baktınız mı pencereden?

KADIN — Hayır, bakmadık. Ama insan bakmadan da anlıyor dışarda bekleyenler olduğunu. Nitekim siz de, siz de tıpkı böyle anlamışınızdır bizim bu evi satmak istediğimizi, değil mi? İnsan bir şeyi çok düşünürse, bu düşünce gazete ilânı gibi yayılıyor. Herkes haber alıyor hemen. (Bir iskemleye ilişir.) Affedersiniz, bir şey soracaktım.

MÜŞTERİ — Rica ederim, buyurun, sorun. (Yan gözle Adam'a bakar.)

TELLÂL — Buyurun, sorun efendim. (Yan gözle Adam'a bakar.)

KADIN — İkiniz de müşteri misiniz?

TELLÂL — Hayır.

KADIN — Demin birinizi müşteri, birinizi de komisyoncu olarak tanıştırmıştım. Ama hanginizin müşteri, hanginizin komisyoncu olduğunuzu bilmiyorum. Birbirinize çok benziyorsunuz.

TELLÂL — Ben komisyoncuym efendim.

MÜŞTERİ — Ben de müşteriyim hanım-
efendi.

KADIN — Çok memnun oldum. Evi gez-
mek ister misiniz?

TELLÂL — Görelim.

MÜŞTERİ — Rahatsız etmezsek.

KADIN — Niçin rahatsızlık olsun! Ama
önce size bir kahve yapayım. (*Yerinden kal-
kar.*) Kahvem tazeğir. Beğeneceğinizi uma-
rım. (*Mutfağa gider.*)

(*Kadın çıkarken, yeni gelenler
hafifce yerlerinden doğrulurlar.*)
(*Bir süre sessizlik.*)

ADAM — (*Yerinden doğrulması ile yere
diz çökmesi bir olur.*) İtiraf ediyorum bay-
lar.

TELLÂL — (*Hızla yerinden kalkar, som-
yenin arkasına geçer, bacaklarını açar, kol-
larını göğsünde kavuşturur, öylece durur.*)
Niçin bugüne kadar bekledin?

ADAM — Korkuyordum.

MÜŞTERİ — (*Ayağa kalkmıştır bile.*
Ağır adımlarla Adam'a yaklaşır.) Korktuğu-
nu ne zaman anladın, alçak?

ADAM — Ne zaman anladığımı kesin ola-
rak söyleyemeyeceğim. çünkü belleğim gittik-
çe zayıflıyor.

TELLÂL — Belleğinin zayıflaması da bir
dalavere olmasın, ha?

ADAM — Olabilir efendim.

TELLÂL — Neden korkuyordun, onu söy-
le!

ADAM — İnsanlardan efendim.

MÜŞTERİ — İtirafların açık seçik olma-
lı, anlıyor musun?

ADAM — Herşeyi kabul ediyorum.

TELLÂL — İtiraf etmekle kurtulabilece-
ğini mi sanıyorsun?

ADAM — Kurtulmak için itiraf etmiyo-
rum.

MÜŞTERİ — Ya ne için hain?

ADAM — Kurtulmanın ne olduğunu bil-
miyorum.

TELLÂL — Bilmiyorsun ha? Ya pence-
reden bakmağı? Pencereden bakmağı da bil-
miyor musun?

ADAM — Pencereden değil, perdenin
arasından sadece.

MÜŞTERİ — Günde kaç kez bakıyordun?
Çabuk söyle!

ADAM — Günde en az iki.

MÜŞTERİ — Öğleden önce bir, öğleden
sonra bir... öyle mi?

ADAM — Evet efendim.

MÜŞTERİ — Yalan ifade verirsen cezan
iki kat artar, unutma.

ADAM — Unutmam efendim.

TELLÂL — Kaç saat uyuyorsun?

ADAM — Dört beş saat.

TELLÂL — Dört mü, beş mi? Kesin ce-
vap.

ADAM — Bilemeyeceğim.

TELLÂL — Alçak.

MÜŞTERİ — İştihan iyi midir?

ADAM — İyidir.

MÜŞTERİ — Namussuz. Sık sık kahkaha ile güler misin?

ADAM — Hiç kahkaha atmam, gülümsemekle yetinirim.

TELLÂL — Nedenmiş o?

ADAM — Çünkü gülmek sesle değil, ruhla ilgili bir olay bence.

TELLÂL — Ruhla ha? (*Müşteri'ye*) Duyuyor musunuz? (*Müşteri, duydum anlamına gelen bir baş işareti yapar.*) Tilki!

MÜŞTERİ — Kendini öldürmeğe kalktın mı hiç?

ADAM — Evet. İtiraf ediyorum.

MÜŞTERİ — Ne ile öldürecektin kendini?

ADAM — İple. (*Elini boğazına götürür.*) Asacaktım.

MÜŞTERİ — (*Yaklaşır, eğilir, sert.*) Neden asmadın?

ADAM — Kurtardılar.

MÜŞTERİ — (*Omuzlarından tutup sarsar Adam'ı*) Neden kurtarıyorlar? Niçin müsaade ediyorsun kurtarmalarına?

ADAM — Kurtarmağa gelenlerin ne niyetle davrandıklarını kesin olarak söyleyemem. Ben ipin bir ucunu boynuma iyice geçirdim, öteki ucunu da yukarı kat balkonunun demir parmaklığına bağlamıştım. Kendimi balkonumdan aşağı bırakacaktım. Çok

sade bir yol düşünmüştüm anlayacağınız. Belki soruşturma sırasında yersiz bulacaksınız ama, söylemeden geçemeyeceğim, işleri sadeleştirmekte çok yetenekli bir kafam vardır. Bu işte de öyle oldu. Kitap karıştırmadım; kendini öldürme olaylarının çeşitleri üzerinde uzun boylu incelemelere girişmedim hiç. Gözlerimi sonuca dikmişim çünkü, oraya varmak için geçilecek yol önemli değildi benim için, bundan ötürü de çarçabuk olup bitmeliydi herşey. Sonucu merak ediyordum ben, diyelim gözlerim görme yeteneğini yavaş yavaş mı, birden mi yitirecekti? Ya da evin önündeki ağaç o sırada başka bir biçime mi girecekti? Sözceliği ayağa kalkmış bir köpek mi olacaktı? Yoksa ezilmiş bir solucan gibi parça parça yayılacak mıydı? Dünyanın nasıl olacağını merak ediyordum kısaca.

MÜŞTERİ — (*Tellâl'a*) Dünyanın nasıl olacağını merak ediyor... (*Adam'a*) Canavar! Sonra ne oldu?

ADAM — Başlangıçta işler yolunda gitti. Yepyeni, gıcır gıcır bir ip satın almıştım. İnce, rengi sarıya çalan, üzeri tüylü, yumuşak bir ip... Öyle güzel bir ipti, öylesine hoşuma gitti ki, bir ara kendimi öldürmekten vazgeçip o iple bir salıncak kurmağı düşündüm; sallandıkça görünüyü hafif sarıya boyayan bir fırça gibi avuçlarımın arasında tutmuşum... Düşünün!

TELLÂL — (*Müşteri'ye*) Görüyorsunuz, hiç kendini anlatmıyor. Kurnaz! (*Adam'a*)

İçinden neler geçiyordu o sırada, onu söyle!
Çabuk!

MÜŞTERİ — Yerine geç de öyle söyle!

ADAM — Peki. (*Ellerini yere dayayarak doğrulur.*) Teşekkür ederim. (*Eski yerine oturur.*) Güzel bir kış günü gibiydi içim; üşüyordum, ama mutluydum. Biraz da ağladım sanırım. Ama kederden değil. Nasıl anlatısam, kendi ölümümü görmüş gibiydim sanki, cenazemin yanında bekliyordum. İnanır mısınız, o ikiliği bugüne değin duymuşumdur hep. Cenazem ve ben... Bunun gerçek olduğuna yemin ederim. Deneyin siz de bir kez isterseniz, elinize bir fırsat geçerse, ya da siz o fırsatı yaratırsanız, ölümle burun buruna gelin, bir değil iki olduğunuzu o an anlıyorsunuz. Artık ondan sonra cenazenizi sırtlanıp öyle yaşamaktan başka çareniz kalmıyor.

TELLÂL — Niçin kalktın kendini öldürmeğe?

ADAM — Bir gün gelecekler diye düşünüyordum, itiraf et diyecekler, oysa itiraf edecek bir şey bulamamıştım daha.

MÜŞTERİ — İşimiz var, çabuk ol! Sonra buldun mu? Nasıl buldun?

ADAM — Bulamadım.

TELLÂL — Neyi itiraf edeceksin öyleyse?

ADAM — Herşeyi, yemin ederim.

MÜŞTERİ — Suçsuz olarak mı, hain?

ADAM — Belki de.

TELLÂL — Kesin konuş!

ADAM — Evet.

MÜŞTERİ — Neden?

ADAM — Çünkü itiraf etmek iyidir.

TELLÂL — Demek ölümden kurtuldun?

ADAM — Evet.

MÜŞTERİ — Nasıl kurtuldun?

ADAM — Çok basit, herşey gibi çok basit. Yukarı katın küçük çocuğu, balkon parmaklığındaki ipi çözmüş, ben tam kendimi aşağı sallandırmaya davranırken ip önüme düşüverdi. Hesapta olmayan bir şey. Sahibinin elinden kurtulmuş bir köpek yavrusu gibiydim. Boynumu şöyle bir salladım, ip de sallandı. (*Dalar, düşünür.*) Gelip çıkardılar. Boğazı ipli bir adam olamazmış gibi, çözdüler boynumdaki düğümü.

MÜŞTERİ — Bütün bunlar bizi yormak için, değil mi? Ya da şaşırtmak için. Başka bir anlamı olabilir mi?

TELLÂL — Olamaz.

ADAM — Yemin ederim sizi yormak için değildi, şaşırtmak için de değil. Yetiştiler, başaramadım. Hem de şöyle yirmi saniye kala.

TELLÂL — Yirmi saniye gecikmenin cezasını göreceksin.

ADAM — Cezamı çekmeğe razıyım.

MÜŞTERİ — (*Cebinden bir defter çıkarır, bir takım notlar alır, bu sırada Tellâl da ayaklarının ucunda doğrulup uzaktan bu yazılanları boşuna görmeğe çalışır. Müşteri defteri kapatır, cebine yerleştirir ve bir sigara yakar.*) Vaktimiz çok az.

ADAM — Biliyorum.

MÜŞTERİ — Kendini savunmayacak mısın?

ADAM — Hayır efendim.

MÜŞTERİ — Neden?

TELLÂL — Bunda da bir aldatmaca olmasın?

ADAM — Yemin ederim, hiç bir aldatmaca yok.

MÜŞTERİ — Peki, neden savunmuyorsun kendini?

ADAM — Çünkü itiraf ettim.

MÜŞTERİ — Suçunu biliyorsun demek?

ADAM — Hayır, bilmiyorum.

MÜŞTERİ — Teslim oluyor musun?

ADAM — Oluyorum. (Sevinçlidir.)

MÜŞTERİ — Ayağa kalk! (Adam ayağa kalkar.) Nefes al!

(Adam nefes alır.)

MÜŞTERİ — Nefes ver.

(Adam nefes verir.)

MÜŞTERİ — Daha derin al... (Adam nefes alır.) Daha.. daha.. daha.. Şimdi boşalt! (Adam nefes verir.) Birden boşalt canım... (Adam kalan soluğunu birden boşaltır.) Hah söyle... Şimdi bir daha... Nefes al! al.. al.. al... Tut biraz havayı ciğerlerinde... Oldu... Şimdi boşaltmağa başla! (Adam birden soluk

verir.) Canım birden değil... Ne kafasız adamsın sen... Azar azar... Baştan başla! (Adam nefes alır.) Al.. al.. al... Doldu mu ciğerlerin? (Adam başı ile evet işareti yapar.) Şimdi ağır ağır boşalt.. Boşalt.. boşalt.. boşalt.. Tamam. (Tellâl'a bakar.)

TELLÂ — Fena değil.

MÜŞTERİ — Bugünlük yeter.

TELLÂL — (Adam'a) Teşekkür ederiz.

ADAM — (Eski yerine oturur, sık sık nefes alıp vermektedir.) Bir şey değil efendim, ben size teşekkür ederim. Bir yıldır nefes darlığı çekiyorum da.. fazla hareket yorgun düşürüyor.

(Müşteri ile Tellâl, mutfak kapısına kulak kabartırlar, Kadın'ın ayak seslerini duymuşlardır. Acele eski oturdukları yerleri alırlar. Kadın neşe ile girer.)

KADIN — (Elinde tepsi, tepsinin üstünde çay takımları.) Size kahve yapacaktım, ama bitmiş kahvem. Kusura bakmayın. (Çay takımını masaya koyar.) Çiftleşen iki kedi gördüm mutfağın penceresinden, ta çocuk bahçesinin orda, ayırmağa çalıştım kış kış diyerek. Hiç oralı olmadılar. Çocuk bahçesine yalnız çocuklar geirse, mesele yok, ama büyükler de geliyor, yaşlı kadınlar, erkekler... Ne düşünürler kimbilir bunu görünce? Ayıp değil mi? Ama işte, sesimi duyuramadım ke-

dilere. Uzaktır çocuk bahçesi bizden, duyulmaz. Duyuramayınca ben de oturdum, söküktim, çay pişinceye kadar. Ah ev işi bitmez ki... Bütün gün çalışıp didinirsiniz, ertesi gün.. hadi yeni baştan! Çok tuhaf bir dünya bu. *(Bir yandan fincanlara çay koymaktadır.)* Babam derdi ki, dünya balmumundan yapılmadır derdi.

MÜŞTERİ — Çok hakkınız var. Sabahleyin karnınızı doyuruyorsunuz, ama öğle olunca bakıyorsunuz ki acıkmışınız gene.

TELLÂL — Akşama gene.

ADAM — *(Memnun.)* Öyle.

MÜŞTERİ — Dünyanın kendi çevresinde dönmesinden oluyormuş bu.

TELLÂL — Hem kendi çevresinde, hem de güneşin çevresinde.

ADAM — Evet efendim.

KADIN — *(Müşteri'ye, Tellâl'a, Adam'a çaylarını verir.)* Ziyaretiniz bizi çok sevindirdi. *(Adam'ı gösterir.)* Demek eski arkadaşısınız? Öyle değil mi? *(Müşteri ile Tellâl, başlarını yana eğerek gülümserler.)* Çok memnun oldum. Bu göğüs rahatsızlığı başlayalı hiç sokağa çıkmıyor. Sokağa çıkmadığı için de canı sıkılıyor evin içinde. Sinirli oluyor.

MÜŞTERİ — Vah vah, çok üzüldüm. Doktor görmedi mi?

KADIN — Gördü, gördü ama daha bir teşhis koymadı. *(Kendi çayını alıp bir iskemleye oturur.)* Hele evi bir satın da, ondan son-

ra koyarız teşhisimizi diyor. Doktorların işine bizim aklımız ermez ki...

TELLÂL — Ermez elbet. Çünkü tıp çok eski bir bilimdir.

ADAM — İyi söylediniz. Çok eski bir bilim.

MÜŞTERİ — Demek evinizi satıyorsunuz?

KADIN — Bilmem ki... İstiyoruz. Ama elbet iyi bir alıcı bulursak. Namuslu, evimize iyi bakacak bir müşteri. Şimdi böylesi o kadar az ki... Evinizi satın alıyorlar, bir de bakıyorsunuz, başkasına satmışlar. Güvenilmiyor.

MÜŞTERİ — Sizi çok iyi anlıyorum.

KADIN — Değil mi efendim? Ya da yıkıp yerine yenisini yapıyorlar.

TELLÂL — Öyle.

KADIN — Dahası var, kiraya veriyorlar efendim.

ADAM — Gerçi biz gidince toptan gideceğiz, ama insanın gene de akli takılıyor. Burada kalacaklar mı, kalmayacaklar mı?

KADIN — Evet, gene de akli takılıyor. Oysa biz istiyoruz ki, gözümüz arkada kalmasın, gittiğimiz evde içimiz rahat olsun, mutluluğumuzun tadını hiç bir şey bozmasın.

TELLÂL — Demek mutlu olmak için bu evi satın başka bir ev almak istiyorsunuz, öyle mi? *(Heyecanla Müşteri'ye bakar.)*

ADAM — Bravo! Tam üstüne bastınız. (Ellerini uçuşturarak Kadın'a bakar.)

KADIN — (Yerinden fırlar.) Hayır efendim, hayır. Yanlış anlaşıldı. (Adam'a) Sen ne dediğinin farkında mısın sevgilim? (Adamın yanına gider.) Rengin sararmış senin. Uzan bakayım şöyle, dinlen biraz, konuşma boşuna. (Döndüğü zaman, Müşteri'nin defterini çıkarmış, notlar aldığını görür.) Daha teşhis konmadı ama biz şimdiden tedbirli olalım diye düşünüyoruz. (Müşteri'ye) Bir şey mi sormak istiyorsunuz?

MÜŞTERİ — (Defteri saklayamamıştır.) Temel, taş mı diye soracaktım?

KADIN — Hiç şüphenez olmasın. Ama ne taşı olduğunu bilmiyorum. Bir çay daha içer misiniz?

MÜŞTERİ — (Defteri çarçabuk cebine sokar.) Teşekkür ederim, içerim.

KADIN — (Tellâl'a) Siz?

TELLÂL — Ben de içerim efendim. Çayınız çok güzel olmuş.

KADIN — (Çay koyarken) Meraklıyım-dır çaya, ta çocukluğumdan beri. (Başını yanına yatırarak ve sevecenlikle gülümseyerek Adam'a bakar.) Değil mi sevgilim? (Adam, aynı sevecenlik anlatımı ile başını sallar.) Yazık sana... Hastalanmış... (Müşteri'ye) Deniz kıyısında efendim.

MÜŞTERİ — (Kaşlarını çatar.) Anlayamadım.

KADIN — (Onun çayını getirir, verir.)

Deniz kıyısında diyorum... alacağımız ev. İki-miz de çocukluğumuzdan beri, deniz kıyısında bir evin düşünüyorduk. Oraya yerleşeceğiz. (Adam'a bakar ve bakarken Tellâl'in çayını verir.) Değil mi cicim?

ADAM — Evet sevgilim. (Müşteri ile Tellâl'a neşe ile) Yıllardır beklediğimiz mutluluk böylece gerçekleşecek sayın dostlarım. Yabancımlar olmadığınız için size açmakta bir sakınca görmüyorum, evle deniz arası yirmi metre var yok... Bakın, görüyor musunuz, ne kadar kısaldı... Yirmi metre nedir ki... Hop deyince deniz kıyısı... Orada herşey yeniden başlayacak, buna inanıyoruz. Böylece bu ev büsbütün yok olacak. Artık onu satmaktan başka ne yapabiliirdik?

(Kadın, parmağını ağızına götürerek sus işareti yapar, Adam susar.)

TELLÂL — Ne iyi rastladı. (Müşteri'yi gösterir.) Beyefendi de bir ev almak istiyordu buralarda. Günlerdir dolaşıyoruz, iyi bir yer bulamadık.

KADIN — Kaç gündür dolaşıyorsunuz?

TELLÂL — On gündür.

KADIN — Nasıl olur? (Adam'a) Dokuz değil miydi sevgilim? Sen bana, dokuz gündür buradalar, dememiş miydin?

ADAM — (Doğrular yattığı yerden.)

Evet sevgilim, öyle demiştim, ama zayıfladı belleğim, biliyorsun.

KADIN — *(Eliyle ağzını kapatarak güler.)* A o nasıl söz öyle! Aman sevgilim, sayın konuklarımızın önünde böyle çirkin sözler çıkırma ağzından. Ne demekmiş o? Hiç insanın belleği zayıflar mıymış? Senin kuruntun, başka bir şey değil. Beyefendiler madem on gündür dolaşıyoruz diyorlar, demek onların dediği doğrudur. *(Adam'ın yanına gider.)* Öyle değil mi sevgilim? Hadi bakayım, gene uzan söyle, rahat et! *(Adam uzanır.)* Hah işte oldu. *(Adam'ın saçlarını okşar.)* Nasıl, mutlu musun? *(Adam, evet anlamına başını sallar, gülmüser.)* Çok güzel! *(Müşteri ile Tellâl'a döner.)* Sizden iyi olmasınlar, başka müşteriler de geldi. Günlerce, aylarca gezdiler evi; gece gündüz kapıdan ayrılmadılar. Bahcede çadır kuranlar bile oldu. İkide bir hep bir ağızdan «Yaşasın bu ev, yaşasın!» diye bağırdılar. Bir ara hele, bayram yerine dönmüştü evin önü. Bayraklar, çalgılar, oyunlar...

ADAM — Kalabalık arttıkça... ben burada... kulaklarımı tıkıyor, başımı nereye saklayacağımı bilmiyordum. Belki de bu hastalığım...

KADIN — Ah ne günler yaşadık, ne güzel günler! Bu evde bir gün oturayım, ölmeğe razıyım diyenler mi istersiniz, ev için türkü yakanlar mı! Onlar dışarda söylerken, biz de içerden katılırdık... *(Melodi ile söyler.)*

**Bir gemi gider yelkenli
Evim yuvam nerde benim?**

(Kaşlarını çatarak ve gözlerini açarak Adam'a) Hadi sen de söylesene! *(Adam'ın, çay fincanını cigara masasına bırakması ile fırlaması bir olur)*

**Bir gemi gider yelkenli
Evim yuvam nerde benim**

(Müşteri ile Tellâl'a) Siz de katılın rica ederim. Zor değil, görüyorsunuz. *(Eliyle de işaret edip onları kaldırır, birlikte söylerler)*

Bir gemi gider yelkenli

MÜŞTERİ — *(Şaşırır)* Nerde benim yuvam... *(Gülmeğe başlar, ötekiler durup ona bakar ve gülerler)* Şaşırdım ben, evet şaşırdım. Nasıldı?

(Birlikte baştan alırlar)

**Bir gemi gider yelkenli
Evim yuvam nerde benim**

(Hepsi kakkahalarla gülerek yerlerine otururlar. Yalnızca Adam gülmüser bir yüzle ayakta kalır)

KADIN — Biz oturduk, sen de otur cim.

(Adam oturur)

MÜŞTERİ — Hayatımda bu kadar güzel türkü dinlememiştım.

TELLÂL — Ben de.

MÜŞTERİ — (Yeniden gülmeğe başlar) Yalnız dinlemedik, söyledik de.

TELLÂL — (Müşteri'nin gülmesine katılarak) Evet evet...

ADAM — Doğrusunu söylüyeyim, bu türkünün bu kadar güzel olduğunu ilk bugün anladım ben de. Her halde sayın konuklarımızın da katılması ile türkü bir kat daha güzelliğe kazandı. Bundan ötürü sizlere teşekkür ederim. (Kalkar, Müşteri ile Tellâl'a doğru eğilir)

MÜŞTERİ — (Ayağa kalkar) Bize böyle güzel bir türkü öğrettiğiniz için biz size teşekkür ederiz. Unutulmaz bir gün oldu.

ADAM — Unutulmaz bir gün.

TELLÂL — Gerçekten öyle. İşim gereği bir çok ev gezer, gezdiririm, bugüne değin hiç bir ev beni böylesine coşturmadı.

MÜŞTERİ — Sanki bir büyüğü var evinizin, insanı ta yüreğinden yakalıyor; nasıl anlatsam, ruhu kanatlanıyor insanın, havalara yükseliyor.

KADIN — Teşekkür ederim, iltifat ediyorsunuz. (Adam'a) Gördün mü bak sevgilim.

ADAM — (Kadın'ın söylediğini duymamıştır) Evet, bir kale gibidir.

KADIN — Bir kuş yuvasıdır.

ADAM — Kalabalık, ama ne kalabalık, koca evde oturacak yer bulamam.

KADIN — Anılarla doludur her yanı. Hazineseler saklıdır içinde. Sabahleyin şu pencereyi açtınız mı, odaya güneş dolar. Ama öyle çırpıplak bir güneş değil; ağaçlardan süzülüp geldiği için, yerde, kilimlerin üzerinde parça parça aydınlıklar oynar. Hiç bir evde olamaz bunca güzeli. Şu kapı yok mu, açıp da bıraktınız mı, kendi kendine ağır ağır kapanır ve tam kapanırken duvar saatleri gibi bir ses çıkarır. (Sesi taklit eder)

MÜŞTERİ — Çok güzel, çok güzel.

TELLÂL — (Müşteri'ye) Ben size demedim mi?

ADAM — Gece yarısı uyanıverirsiniz... (Doğrulur) Bakarsınız ki, bütün daire arkadaşları dolmuş içeri. Ellerinde koca koca defterler. Defterleri yere koyup açarlar, birbirlerinin üstüne çıkarak, sırtına basarak başlarlar bağırıp çağırmağa: «Bu senin yazın», «Hayır, benim yazım değil» Öyle bir tartışma başlar ki, konukseverliği unutup tümünü kovmak gelir içinizden, Uyku uyuyamazsınız çünkü. (Daire arkadaşlarına bağırır) Def olun! Ben emekliye ayrıldım artık.

KADIN — Arkadaşların sevgilim, seni unutmamışlar, ziyaretine geliyorlar. Ama gece yarısı, ama sabahleyin. Niçin bağırıyorsunuz?

MÜŞTERİ — (Adam'ın anlattıkları ile ilgili) Çok güzel.

TELLÂL — (Müşteri'ye) Dediğim çıkmıyor mu?

ADAM — Sonra hiç cenaze çıkmamıştır bu evden. (Kadın'a) Öyle değil mi sevgilim?

KADIN — (Bağıra bağıra) Evet, hiç çıkmamıştır, çıkmamıştır, çıkmamıştır. Hele çocuk cenazesi hiç. (Konuklara sert sert bakar)

ADAM — Alacağınız evin nasıl bir ev olduğunu anlayın.

KADIN — (Birden gevşer, yumuşar, çöker ve boşanan gözyaşlarını siler) Anlayın ya!

ADAM — Odalarından birinin bir köşesinde, bir pencere önünde, bir kapı aralığında, bir merdiven basamağında gözyaşı dökülmemiştir hiç.

KADIN — Hiç.

ADAM — Duvar saati dokuzu vurdu diye boğazınıza hıçkırık takılmaz. (Kadın'a, bar bar bağırarak) Öyle değil mi?

KADIN — (Gözyaşlarını Adam'a göstermeye çalışarak) Evet sevgilim, sakın ol!

ADAM — Biz cenazelerimizi hep içerde tutmuşuzdur. Bu yüzden daraldıkça daralıyor koca ev. Yukardaki odalardan biri hep kapalıdır. Bir gün kilitlemiştik nedense, anahtarı kaybettik. Öyle değil mi sevgilim?

KADIN — Evet, kaybettik.

TELLÂL — (Müşteri'ye) Anahtar kay-

bolmuş. (Müşteri defterine yazar, Tellâl eğilip bakar) Tamam!

MÜŞTERİ — (Yazarken Kadın'a) Kaç yıllık ev bu hanımefendi?

KADIN — (Müşteri'ye) Çok güzel bir anahtardı. Nerde şimdi öyle anahtarlar... Ortasından бүktünüz mü ikiye katlanır, sırtı gümüş gibi parlar... Bana öyle geliyor ki, bir çekmecenin dibinde buluvereceğim bir gün, şöyle elimi uzatıp... Ha bakın, şimdiden söyleyeyim, anahtar bulunmazsa evi satmam.

MÜŞTERİ — (Adam'a) Siz de katılıyor musunuz bu düşünceye?

TELLÂL — (Başını arkaya atarak Adam'a) Anahtar bulunmadan evi satmak yok mu?

ADAM — Anahtarı ben kaybetmedim. Ben alınımın akı ile emekliye ayrıldıktan sonra kayboldu anahtar. (Kadın'a bağıırır) Öyle değil mi sevgilim?

KADIN — Elbette öyle sevgilim... Bir anahtar için neden bu kadar sinirleniyorsun?

TELLÂL — (Müşteri'ye) Sinirleniyor. (Müşteri not alır)

KADIN — Birer çay daha içeri misiniz?

MÜŞTERİ — İçerim efendim. Teşekkür ederim. Bu kadar güzel, eşsiz bir evin ancak sizin gibi konuksever sahipleri olur. Bundan ötürü çok mutluyum.

KADIN — İltifat ediyorsunuz. (*Tellâl'a*)
Siz efendim?

TELLÂL — Ben de içerim hanımefendi.

KADIN — (*Adam'a*) Sevgilim, sana da vereceğim.

ADAM — Sinirlenmemek elde mi? Bir anahtar için, küçük, ikiye katlanan, sırtı gümüş gibi parlayan bir anahtar için koğuşturma açılabilir insan hakkında. Ben gerçi herşeyi itiraf etmeğe hazır olduğumu söyledim...

KADIN — Çok tuhafım sevgilim. Hiç de öyle bir şey söylemedin. (*Çayı uzatır*) Çayını almaz mısın? (*Adam çayını alır. Kadın, Müşteri ile Tellâl'a*) Sonra ne nişanlar, ne düğünler oldu bu evde.. (*Adam'a*) Değil mi cicim? (*Adam başını sallar*) Kızı yukarı kattan emuzlarda indirdilerdi aşağı. Saçları bukle bukle, küçük, tombul bir kız... O kadar sakın, o kadar mağrurdu ki, olanın bitenin farkında değil gibi duruyordu. Gözleri kapalı... Kalabalık bunu görünce dona kaldı. Hiç unutmam. Bu nişanı düşünmek günlerce, aylarca, yıllarca sürdü. Hâlâ da sürer. Değil mi sevgilim?

ADAM — Evet, ama artık satıyoruz. Böylece, bütün anıları ile. Deniz kıyısında bir ev alıyoruz, anlıyor musunuz? Hiç birini götürmeyeceğiz oraya. Orada yeniden başlıyoruz işe. Çünkü ikimiz de suçsuzuz, mutluluğu hak ettik. Bize engel olabilirler mi? Neden olsunlar? Bugüne değin bunca sınımadan geçtik, bunca eziyete, acıya katlandık. Ölümün

eşiğinden döndüm ben. Ama alnım ak, başım yukarda...

KADIN — Yirmi metre yürüdüğünüz mi kıyı. Kocaman taşlar var kıyıda, deniz bu taşların arasına girip çıkıyor.

MÜŞTERİ — Kıyıda demek?

ADAM — Evet, ama burası gibi satılık değil o. Bizim, tam olarak bizim. Anlıyor musunuz? Oraya komisyoncular, müşteriler gelmeyecek, evimizin önünde beklemeyecekler gece gündüz. (*Göz kırpar*) Anlatabiliyor muyum?

MÜŞTERİ — O evi görmediğimiz için şimdiden bir şey söyleyemeyiz. Ama bu evin, anlattığınız gibi, hattâ anlattığınızdan da çok önem taşıdığı, dışından belli. (*Evsahiplerinin bu söze şaştıklarına inanarak gülümser*) Evet, bir ev, içinde sakladıklarını dışına vurur. Nasıl, diyeceksiniz? Bunu açıklamak oldukça güçtür. Ama şu kadarını söyleyebilirim ki, evlerin de, insanlarınki gibi, anlatımlı suratları vardır, ruhlarını, yaşantılarını yansıtan. Ben bir ev satın almağa kalkınca, herşeyden önce, bu suratları okumasını bilen bir komisyoncu bulurum. (*Tellâl'a bakıp gülümser. Tellâl da bilgic bilgic göz kırpar*) Kendim de görgülüydümdür bu konuda, görgülüydümdür ya, yanılmamak için bir yardımcıya da güvenmek isterim. (*Ayağa kalkar*) Sözgeleşti, içinde cinayet işlenmiş olan ev, içinde bir hırsızın, bir suçlunun, görevini kötüye kullanmış birinin barındığı ev, bunu size fısıldar

gibidir, fısıldarken de başını çevirip içeri bakar, içerdekiler duyuyor mu diye. Ben satıldıktan sonra, içinde geçmiş olanları açıklayan evler gördüm. Ben, satılırken bar bar bağırarak, tanıtılar yok ediliyor diye çevreyi uyararak evler gördüm; ben öyle evler gördüm ki, koğuşturmayı kendi başına yapar, iddianameyi hazırlar, suçluyu elinden tutup adalete teslim eder. Ama öyle evler de gördüm ki, kilitlidir ağız, gözleri anlamsızdır, kara renkli emektar bir halayık gibi bakar insanın yüzüne, bütün soruşturmaları boşa çıkarır.

ADAM — Niçin söylüyorsunuz bunları? Evleri suçlamağa hakkınız yok, evler masumdur. İçerinde oturanların suçluluğundan ötürü onları...

MÜŞTERİ — Yanlış anladınız beni. Ben evleri suçlamak niyetinde değilim.

KADIN — (*Sertçe*) Ama biraz tuhaf konuşuyorsunuz. Evleri değil de, evlerin içerdekilerini mi suçlamakla görevlisiniz siz beyefendi?

MÜŞTERİ — Ben hiç bir şeyle görevli değilim efendim.

KADIN — Öyle ise şu sözümü dikkatle dinlemenizi rica ederim. Evleri ben sizden fazla sever, sizden fazla sayarım. Hele o ev benimki gibi hazinelerle dolu, eşsiz bir ev olursa, onu korumak görevimi sonuna kadar yerine getirmekten caymayacağımı düşünebilirsiniz.

TELLÂL — Biz sadece alıcıyız. Evinizi satıp satmamak sizin bileceğiniz iştir.

KADIN — Orası öyle. Ama müşteriye de, tellâlî da tartmak, incelemek, onlar hakkında bir anlayışa varmak kolay mıdır sanıyorsunuz? Nerden bileyim ben (*Tellâl'a*) sizin sözgelişi iyi bir adam olup olmadığınıuz? (*Müşteri'ye*) Sonra siz, satın alacağınız evime iyi bakacak bir ruhta mısınız, değil misiniz?

ADAM — İşlerin karıştığı yer de burası. Müsaade buyurun, müsaade buyurun. Ben suçsuz bir insan itirafta bulunmaz demedim. Ama böyle kutsal bir evin teftişe alet edilmesi doğru mudur?

MÜŞTERİ — Anlayamıyorum beyefendi, eviniz madem kutsaldır, niçin satışa çıkarıyorsunuz? Neden bunca anı, bunca güzellik, evin taşı, tahtası, demiri ile birlikte satışa çıkarılıyor? (*Kadın'a*) Ben kuşkucu değilim, fakat müşterileri de, tellâlları da elekten geçiren bir evsahibine şunu sormadan edemem: Bize bu evin yaşantısını da satmakta ne gibi bir çıkarınız var? Belki de ben kupkuru bir ev almak istiyorum? Nişanlarınızı, düğünlerinizi, sırtı gümüş gibi parlayan anahtarlarınızı, yeni yürümeğe başlayan bebeklerinizi alın, yeni evinize götürün efendim. (*Tellâl'a göz kırpar*)

KADIN — Biz sizi kendimize yakın bulduğumuz için gerçekleri olduğu gibi açıkladık. Başka alıcıları çevirdiğimizi, hattâ çoğu ile konuşmağa bile yanaşmadığımızı söyler-

sem ne diyeceksiniz? Çünkü yeni evimizde yeni bir yaşama başlayacağız. Bu da bizim hakkımızdır. Değil mi sevgilim?

ADAM — Evet, artık satılığa çıkaramayacağımız bir eve gidiyoruz biz. Bunu iyice bilmenizi isteriz.

TELLÂL — Orası belli olmaz.

ADAM — Ne demek?

KADIN — Sakin ol sevgilim. (*Tellâl'a*) Niçin belli olmazmış efendim?

TELLÂL — Çünkü ev gezdirmek benim mesleğim. Başka bir eve taşınıyorsunuz diye ben mesleğimden olacak değilim elbet.

MÜŞTERİ — (*Araya girer*) Anlayışlı olalım rica ederim. Sinirlenmekle hiç bir sorun çözülmez. Dostlukları ve görevleri birbirine karıştırmayalım. (*Sözlerinin üzerinde durarak*) Bir evi satıp başka bir eve geçmekle kimse kurtulamaz.

ADAM — (*Az önce takındığı cesaretti tavrı yitirmişti, üstüne bir bitkinlik çöker*) Şaşkın şaşkın bir Kadın'a, bir konuklara bakar) Duydun mu sevgilim? Ne diyor duydun mu? Kimse kurtulamazmış... Ben de öyle demiyor muydum?

KADIN — (*Sert ve iradeli*) Sıkı dur, bırakma kendini! Senin kurtulmakla bir alışveriş yok.

ADAM — (*Kendini toplar gibi olur*) Öyle ya, hem de itiraf ettim.

KADIN — (*Şaşkın*) Neler söylüyorsun?

ADAM — (*Onu duymaz, yeni gelenlere*

bakar) Daha ne istiyorsunuz benden? Emekliye ayrılıncaya kadar hiç sorguya çekilmiş değilim. Emekliye ayrıldıktan sonra ise hasta oldum. Bunu herkes biliyor. Artık yeni bir eve taşınmak hakkını da kazanmış bulunuyorum. Korkutmakla bir şey elde edeceğinizi umuyorsanız boşuna. (*Tellâl ile Müşteri'nin yanına gelir*) Ne biliyorsanız söyleyin! İşte karşınızdayım. (*Ötekiler susarlar*) Söyleseneze! İtiraf etmedim mi?

KADIN — (*Telâşla ayağa kalkar*) Ne itirafı? Ne dediğinin farkında mısın sen?

MÜŞTERİ — (*Kadın'ı eliyle durdurur*) Siz karışmayın rica ederim. Konuşmaları önlemeyin!

(*Bundan sonraki konuşmalar, işretli yere kadar, Tellâl ile Adam ve Kadın'la Müşteri arasında eşzamanlı olarak geçer*)

KADIN — (*Müşteri'ye*) Nasıl olup da karışmayın diyebilirsiniz bana? Daha evimi satmadım ki...

TELLÂL — (*Adam'a*) Biz daha bir şey bilmiyoruz.

ADAM — (*Tellâl'a*) Pekâlâ biliyorsunuz, yoksa burada işiniz ne?

MÜŞTERİ — (*Kadın'a*) Siz yalnız evinizi satıyorsunuz, anılarınızı satmıyorsunuz ki hanımefendi?

KADIN — (*Müşteri'ye*) Siz benim anıla-

rımı satın alamazsınız. Bunu istemeğe hakkınız yok.

TELLÂL — *(Adam'a)* Bizim işimiz bilmek değildir, öğrenmektir sadece.

ADAM — *(Tellâl'a)* Kabul ediyorum. Ama yeni evimize taşındık mı bu iş biter.

MÜŞTERİ — *(Kadın'a)* Ben herşeyi satın alabilirim.

TELLÂL — *(Adam'a)* Yeni evinizi de satın alabiliriz.

KADIN — *(Müşteri'ye)* Hiç de alamazsınız efendim.

ADAM — *(Tellâl'a)* Daha biz satın almadık ki... İsterseniz siz buyurun alın.

MÜŞTERİ — *(Kadın'a)* Biz buraya sorunlarımızı sessizce çözmeye geldik.

TELLÂL — *(Adam'a)* Ona siz karışamazsınız.

(Eşzamanlı konuşma burada biter)

KADIN — *(Müşteri'ye)* Satmıyorum. *(Bağırır)* Satmıyorum... Gidin burdan! Def olun! *(Sessizlik)*

ADAM — *(Kadın'a)* Böyle yapma sevgilim. Onlar bizden daha güçlü. Başa çıkamayız. *(Yalvarır)* Bana bırak sen, kolayca çözerim ben bu işi. *(Müşteri ile Tellâl'a)* İtiraf ediyorum baylar.

KADIN — *(Çığlık çığlığa)* Sus diyorum sana! Sus! *(Adam'la ötekiler arasına girer)*

ADAM — İtiraf ediyorum.

KADIN — *(Kollarından tutup sürükleyerek Adam'ı somyeye götürür, somyenin üstüne atar)* Ne yaptığının farkında mısın sen? Eudala ahmak deli! *(Bir tokat atar Adam'ın suratına)* Kendine gel! *(Hemen pişman olur)* Affedersin! *(Saçlarını okşamağa başlar Adam'ın)* Ah benim sevgilim, pırlantam, gene heyecana kapıldın. İnan bana, korkacak hiç bir şey yok. Sakin ol! Kızımızı düşün, kızımızın şerefini düşün!

ADAM — *(Eliyle göğsüne bastırır, fenalık geçirmektedir)* Kızımızın şerefini ha! Kızımız bizim, tatlı, küçük kızımız... *(Derin bir nefes verdikten sonra)* Ya benim şerefim? Benim şerefim yok mu?

KADIN — Sen şerefli bir insansın sevgilim, senin şerefine kimse oynayamaz. Hiç kimse. *(Başını çevirip Müşteri ile Tellâl'a bakar)* Satmıyorum dedim size. Duymadınız mı? *(Müşteri ile Tellâl yerlerinden kıpırdamazlar, önlerine bakmaktadırlar. Kadın, Adam'a döner)* Bak görürsün, yeni evimize gidince hiç bir şikâyetin kalmayacak. Orada herşeye yeniden başlayacağız. Çiçekler, sebzeler yetiştireceğiz bahçede. İstersen tavuk da besleriz sevgilim. Buradaki gibi hep evin içinde geçirmezsin vaktini. Bahçeye çıkarsın, dolaşırsın. İstersen deniz kıyısına inersin. Yirmi metre... Ne olacak! Yormaz ki seni. Deniz kıyısına indin mi, oh, yüreğin hafifler. neşelenirsin. *(Bu sırada Müşteri ile Tellâl*

sessizce dışarı çıkarlar. İçerdekiler bunun farkında değillerdir.)

ADAM — (Sakindir) O evi satmayacağız artık. değil mi?

KADIN — Hayır, satmayacağız.

ADAM — Ölünceye kadar oturacağız orda.

KADIN — Evet, ölünceye kadar.

ADAM — Mutluluk içinde.

KADIN — Hiç tatmadığımız mutluluk.

ADAM — Belki kızımız da gelir.

KADIN — Gelir belki.

ADAM — Kaç yaşında bizim kızımız?

KADIN — Çok genç daha.

ADAM — Bu evden hiç bir şey götürmeyecek miyiz oraya?

KADIN — Hiç bir şey.

ADAM — Hiç bir anımızı.

KADIN — Hiç bir anımızı.

ADAM — Müşteriler, tellâllar da gelmeyecek kapımıza, değil mi?

KADIN — Gelmeyecek sevgilim.

ADAM — Bizi kimse tanımayacak mı?

KADIN — Tanımayacak.

ADAM — (Göğsünü tutarak bir süre durur. Sonra Kadın'ın yüzüne dikkatle bakarak) Ya biz? Biz de tanımayacak mıyız kendimizi?

KADIN — Konuşmakla yoruyorsun kendini. Konuşma artık, yat, uyu biraz. Hadi, hah şöyle.

Adam yatar, gözlerini kapar. Kadın bir süre onu bekledikten sonra ayaklarının ucuna basarak pencereye gider ve perdenin aralığından dışarı bakar. Baktıktan sonra hemen çekilir, başını Adam'dan yana döndürür. Heyecan içinde gülümsemektedir.

PERDE

YANKI YAYINLARINDAN ŞİMDİYE KADAR
ÇIKMIŞ OLAN ESERLER

	Kurus
1—GÜNEY POSTASI: Antoine de Saint - Exupéry	400
2—FAKİR ÇALGICI: Franz Grillparzer	Bitti
3—ANTİGONE: Kemâl Demirel	Bitti
4—MAX SCHELER ve Fr. NİETZSCHE'de Trajik olan: Dr. İoanna Kuçuradi	Bitti
5—YAZIŞMALAR: Maksim Gorki - Anton Çehov	300
6—ALTINCI KOĞUŞ: Anton Çehov	400
7—KANAYAN İSPANYA: Antoine de Saint Exupéry	500
8—İLK YILLARIN EMEĞİ: Heinrich Böll	500
9—FRİDERİKE'YE MEKTUPLAR: Stefan Zweig	400
10—KEŞİŞ SOFRONİE: Panait İstrati	400
11—PARKTA: Marguerite Duras	500
12—SİSTE BİR SES: Jens Peter Jacobsen	500

13—SCHOPENHAUER VE İNSAN: Dr. İoanna Kuçuradi	750
14—NİETZSCHE ve İNSAN: Dr. İoanna Kuçuradi	Bitti
15—FARELER VE İNSANLAR ÜZERİNE John Steinbeck	500
16—SUÇ VE CEZA (Oyun) Dostoyevski	500
17—İNSANLARI SEVECEKSİN E. M. Remarque (I)	Bitti
18—İNSANLARI SEVECEKSİN E. M. Remarque (II)	Bitti
19—SAVAŞ KURBANLARI: G. Duhamel ...	500
20—GÜN İŞİGİNDA: E. Kazakiyeviç	400
21—KÜÇÜK PRENS: Antoine de Saint - Exupéry	750
22—KAFKADA İNANÇ ve MUTSUZLUK M. Brod	400
23—İNSANLAR ÜZERİNE: Kemâl Demirel	Bitti
24—RODİN: R. Maria Rilke	500
25—KODİN: Panait İstrati	500
26—OTUZ YAŞ: İngeborg Bachmann	500
27—THEO'ya MEKTUPLAR: Van Gogh ...	600
28—GALIGULA: Albert Camus	500
29—DÜNYANIN BİR ÖĞLE SONRASI: W. Saroyan	10.00
30—MİNKA ABLA: Panait İstrati	500
31—GECE UÇUŞU: A. de Saint - Exupéry	400
32—YASADIKTAN SONRA: Tahsin Yücel	500
33—MANHATTAN'IN İYİ TANRISI: İngeborg Bachmann	400
34—UYGARLIK ve İNSANLIK Albert Schweitzer	500
35—BEYAZ GECELER: Dostoyevski	400
36—EYLÜL YORGUNU: Güner Ener	500
37—BİR TAŞRALININ OYKUSU: A. Çehov	600
38—HAPİSANE MEKTUPLARI: Rosa Luxemburg	500